

CENTRALNA/SREDIŠNJA HARMONIZACIJSKA JEDINICA
ЦЕНТРАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА

Broj: 01-1-02-2-411-1/24
Sarajevo, 25.10.2024. godine

На основу чл. 16. и 61. став (2) Закона о управи („Службени гласник БиХ“, број: 32/02, 102/09 и 72/17), члана 13. став (2) Закона о равноправности сполова у Босни и Херцеговини („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 32/10) и члана 86е. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ број 26/04, 7/05, 48/05, 50/08-др. Закон, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 и 88/23), директор Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, *доноси*

ОДЛУКУ

о политици нулте толеранције према дјелима сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола у Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине

Члан 1.

- (1) Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине је институција која је у потпуности одређена за провођење политике нулте толеранције према дјелима сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола, те ће осигурати радну средину без сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола за све запослене.
- (2) Свако сексуално узнемиравање и узнемиравање на основу пола је забрањено.
- (3) Запослени у Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине су дужни задржати највиши ниво професионалности и интегритета у свом раду на начин да се уздржавају од свих радњи које представљају или би могле представљати сексуално узнемиравање или узнемиравање на основу пола у радним односима, у вези са радом или у односу на трећа лица.

Члан 2.

- (1) Сексуално узнемиравање представља сваки нежељени облик вербалног, невербалног или физичког понашања сполне природе којим се жели повриједити достојанство особе или групе особа, или којим се постиже такав учинак, нарочито кад то понашање ствара застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће или увредљиво окружење.

- (2) Сексуално узнемиравање и узнемиравање на основу спола постоји када се ради о понашању које је:
- а) нежељено (нежељено понашање сексуалне природе, због којег се одређена особа осјећа увријеђено, понижено или застрашено. Нежељено понашање мора садржавати сексуални елемент, конотацију или импликацију како би се оцијенило као „понашање сексуалне природе“).
 - б) вербално, невербално или непримјерено физичко понашање, а како слиједи:
 - 1. Вербално понашање односи се на ријечи односно звукове које особа искаже или изрази, а може их исказати усменим односно писменим путем. Примјери вербалног понашања, између осталог су захтијевање додира, загрљаја, упућивање сексуалних приједлога, упућивање увреда, коментара, опаски или алузија сексуалне природе, нежељени позиви за састанке, флертовање или тражење сексуалног односа или сексуалних услуга, нежељена питања о сексуалном животу, упућивање увредљивих вицева, сексуалних шала и добацавање, коментарисање нечије сексуалне (не) привлачности, писање сексуално експлицитних или сугестивних порука или писама, ширење сексуалних гласина (укључујући и *online*), условљавање остваривања бенефиција и напредовања на послу сексуалним услугама и пријетње кажњавањем особе која одбија удовољити сексуалним понудама.
 - 2. Невербално понашање обухвата сва понашања, односно изразе од особе који не обухватају ријечи односно звукове, на примјер изразе лица, покрете тијелом или симболе. Невербално понашање обухвата, али се не ограничава на гестикулације и инсинуације које упућују на опонашање сексуалног односа, излагање, приказивање или слање порнографије, сексуално изричитих слика, карикатура или плаката или других сексуалних слика (укључујући и *online*).
 - 3. Физичко понашање односи се на свако сексуално понашање особе које укључује контакт с тијелом особе која је изложена нежељеноме понашању. Физичко понашање обухвата, али се не ограничава на додире сексуалне природе, загрљаје, пољупце, штипање, миловање, ударање, стискање друге особе, непотребне физичке контакте с тијелом друге особе и непотребну блискост (инвазија личног простора) и физичко насртање и напад.
- ц) сексуалне природе или на основу спола;
- д) застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће или увредљиво или којим се постиже такав учинак.
- (3) Узнемиравање је свако нежељено понашање по основу спола којим се жели повриједити достојанство особе или групе особа и створити застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће или увредљиво окружење или којим се постиже такав учинак.

Члан 3.

- (1) Нико нема право да сексуално узнемирава или узнемирава на основу пола било које лице на радном мјесту и у вези са радом.
- (2) Наведено се посебно односи на:
 - а) право на радну средину без сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола;

- б) обавезу реаговања када су друга лица жртве сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола;
- ц) обавезу пријављивања сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу пола;
- д) право на повјерљивост података дисциплинског поступка.

Члан 4.

Централна хармонизацијска јединица Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине ће предузети све мјере утврђене позитивним законским прописима како би се испитале све околности везане за сексуално узнемиравање и узнемиравање на основу спола на раду и у радним односима, те ће обезбиједити да лице које пријави ова дјела неће трпити посљедице због пријављивања.

Члан 5.

Сви запослени у Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине имају право да поднесу иницијативу за покретање дисциплинског поступка уколико сматрају да су сексуално узнемиравани или узнемиравани на основу спола на радном мјесту.

Члан 6.

- (1) Директор Централне хармонизацијске јединице Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине ће посебним рјешењем именовати савјетника за превенцију сексуалног узнемиравања и узнемиравања на основу спола у року од 30 дана од дана доношења ове Одлуке.
- (2) Лице из става (1) овог члана ће вршити послове превентивног дјеловања и предузимати радње на разрјешењу евентуалног сексуалног или родно засновног узнемиравања, те додатног подизања свијести запослених о штетности сексуалног и родно заснованог узнемиравања.

Члан 7.

Саставни дио ове Одлуке чине Смјернице за превенцију сексуалног и родно заснованог узнемиравања у Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана доношења и објављује се на интернет страници интернет страници ЦХЈ МФТ БиХ (<https://chj.mft.gov.ba>).

Доставити:

- запосленима у ЦХЈ МФТ БиХ,
- интернет страница,
- а/а.

ДИРЕКТОР

Његош Павловић